

DE KIEZING

WETGEVENDE KIEZING VAN 14 OCTOBER

Socialistische Kandidaten

Anseele, beheerder van *Vooruit*.
Baudewyn, katoenbewerker.
De Bruyne, advocaat.
Foucaert, handelaar (gewezen wever).
Hardyns, opsteller van *Vooruit* (gewezen vlasbewerker).
Maenhout, hofbouwkundige.
Stautemas, opsteller van *Vooruit* (gewezen briefdrager).
Van Beveren, huisschilder.
Waeri, metaalbewerker.

Een plechtige dag

Aan de nieuwe kiezers. — Werklieden herinnert U!

Duizenden van U zullen den 14^{en} October voor de eerste maal ter stembus worden geroepen.

Werklieden, dit oogenblik in uw leven is plechtig.

Tot heden toe was de wetgeving in handen van 130 duizend menschen, op eene bevolking van 6 miljoen zielen, waaronder 1,600,000 volwassen mannen.

Degenen, die door hun fortuin reeds beschikten over de opbrengst van uwen arbeid, hadden dan ook de wetgeving in handen om die uitbuiting te behouden en te verdubbelen.

Drukte het kapitalisme al te hard op U, werden de reglementen te zwaar, de boeten te groot, de loonen te klein en deden de werklieden verzet, dan voegde de kapitalist, bij de natuurlijke macht van zijn geld, deze van leger, gendarmerie, politie en gerecht, om U te vervolgen, in U te kappen en te kerven, te veroordeelen en gevangen te zetten.

Zij maakten de wetten, zij benoemden de rechters en officieren, zij troetelden de gendarmerie en gaven een vrijbrief aan al wie tegen 't volk was.

En daalde uw loon tot het laagste peil, dit belette toch niet, dat men alle andere lasten ook op uwe schouders drukken deed.

De etelijke waren, het bier, de suiker, de azijn, tabak en sterke dranken zijn meer belast dan den grond die miljoenen rente opbrengt en de mijnen waar zoovele schatten zijn uit opgedolven.

Natuurlijk werden al die lasten uit den zak van den werkman en den kleinen burger geklopt, nogmaals aangewend aan nuttelooze en schadelijke dingen.

Daarmede betaalde men koning, ministers, officieren, ambassadeurs.

Bisschoppen en andere beampten kregen buitensporige jaarwedden van duizende en duizende franken.

Het huishouden van 't gouvernement kostte 87 miljoen in 1835, 't kost tegenwoordig 400 miljoen, zijnde 313 miljoen die men meer klopt uit den zak der armen.

Wat genieten zij er van?

Niets! niets! niets!

Niet alleen betaalde men een geheel leger nuttelooze en schadelijke beampten, maar men bouwde forten die 100 miljoen kosten, paleizen van justicie aan 80 miljoen, men vernieuwde koninklijke kasteelen voor 5 miljoen, men maakte koninklijkspoorwegrijtuigen die honderd duizenden kosten, en men gaf 25 miljoen aan den Congo.

En voor de werklieden niets, hoegenaamd niets.

Met moeite een beetje meer onderwijs, maar geen pensioenfonds voor oude werklieden, geene verzekering tegen ongelukken, geene vaste hulp voor weduwen en wezen, geene hulp van den Staat in geval van werkeloosheid.

Al die miljoenen meer inkomsten van den Staat zijn verdwenen in den muil van koninkdom, militarisme, kerk, aan 't scheppen van plaatsen voor de zonen der rijken.

*

Die toestand duurt nu sedert het jaar '30. Hij moet eindigen.

Dank aan de rustelooze werkzaamheid der socialisten hebben wij een deel recht veroverd.

Al wie 25 jaar is heeft nu in algemeenen regel eene stem.

De rijken en begoede burgers hebben er over 't algemeen 2 en 3.

Wij zijn dus nogmaals in minderheid gehouden, maar wij bezitten iets.

Dat iets hebt gij aan de socialisten te danken.

Zij hebben gemanifesteerd, geschreven, gesproken voor het algemeen stemrecht.

Zij hebben er nachten en dagen voor geofferd, er het gevang voor getrotseerd.

Zij hebben den arbeid gestaakt met honderd duizenden om hun menschenrecht te doen erkennen.

't Zijn hunne dooden die voor het algemeen stemrecht gevallen zijn, te Roux, te Bergen, te Antwerpen.

Alleen een klein deel der burgerij, de vooruitstrevers, stonden ons in den strijd bij. In blok waren de rijken tegen ons.

Herinnert U, werklieden, wanneer gij ter stembus gaat, wie voor uw recht heeft gestreden.

Herinnert U wie er voor geleden en gestreden heeft.

En vraagt U af of diegenen die uw recht bestreden en betwist hebben, waardig zijn uwe stem te bekomen die zij nu lafhartig komen afbedelen.

Uw antwoord kan niet twijfelachtig zijn.

Gij zijt kiezer dank aan de socialisten.

Gij zult voor de SOCIALISTEN STEMMEN.

Hebben de Werklieden

EEN FAMILIELEVEN?

Eene der beschuldigingen die men de socialistenaar het hoofd werpt, is: dat zij het familieleven willen vernietigen. Hebben de werklieden dan nog een familieleven te laten vernietigen?

Neen. De fabrieken die in de steden, zelfs in de dorpen het huiswerk doodden, hebben buiten de rijkdommen, die zij schonken aan de fabrikanten en armoede, welke zij aan de fabriekwerkers overlieten op den huislijken toestand des volks een zeer nadeeligen invloed verwekt.

Die fabrieken hebben het heilighdom van den huislijken haard geschonden en de maatschappelijke en familiebanden vaneen gereten. Zij hebben de vrouw van haren man, de kinderen van hunne ouders verwijderd. In het bijzonder werken zij nadeelig op de vrouw.

De fabriek ruikt haar uit den huiskring weg. Het huisgezin is geen huisgezin meer. De kinderen groeien ruw en verwaarloosd op. De schoonste hoedanigheden der vrouw worden verstompt. Zij is niet meer de vriendin en levensge-

zellin van den man, maar zij is met hem arbeider en slaaf.

De arme moeder, de steun, de schutsengel der kinders, kan geene moeder zijn in den schoonsten zin van het woord.

Zoolang het maar zijn kan, werkt zij mede op het fabriek, werkhuis of in hare woning en heel dikwijls moet zij zich haasten haar kind eene borst te geven.

Wordt de familie groot, o, dan dreigt de ellende, dan nemen de treurige zorgen om het arm huisgezin niet in de schulden te laten verzinken, al haren tijd, al haar denkvermogen in en haar blijft niets, neen niets over om in 't hart der geliefde kleinen dien schat van moederlijke gevoelens te storten, die zoo weldoend werken.

De vader, die gaat 's morgens weg en ziet in vele gevallen maar 's avonds zijne kinderen weer — als zij slapen of als hij zelf afgemat, geen of weinig lust tot spelen heeft.

Het schoon gevoel, vader te zijn, heeft geen genot voor hem en zoo missen de volkskinderen in de meeste gevallen de liefkozingen der moeder en de krachtige steun des vaders.

Hoe kan het anders of het karakter der ouders — en der kinderen moet lijden door al deze omstandigheden, die zoo doodend werken op het hart.

Hoe kan het anders of de twist, die in de werkersfamiliën zoo dikwijls en bijna uitsluitelijk door de armoede ontstaat, moet de eerbied der kinderen voor hunne ouders verminderen en het familieleven dier kinderen — eens groot geworden — ook ongelukkig en rampzalig maken.

Ruwheid en zorgeloosheid bij de moeder, dronkenschap bij den vader, slechte opvoeding bij 't kind, ziedaar eenige der gevolgen die het zoogezegd familieleven der werklieden na zich sleept.

Ja, dit familieleven, hetwelk er eigenlijk geen is, maar een hondenleven mag worden genoemd, willen wij vernietigen.

Wij willen niet dat de werkman voor al zijn zorgen nog niet genoeg kan verdienen om zijne vrouw thuis en zijn kinderen op school te laten.

Wij willen niet dat nog langer vele werklieden door de ellende in de familie, den huislijken haard ontvluchten, en zoo vaak hunne weinige rusturen slijten in dronkenschap.

Wij willen niet dat de kinderen des volks — die geene schuld hebben aan hunne geboorte — van